Čtenářský koutek Tomáše Fojtíka

Tomáš Fojtík není nakladatel ani knihovník nebo knihkupec, je nadšený čtenář, bloger a správce facebookové skupiny Literární s(n)obi. O svůj pohled na knihy se s námi dělí v pravidelném sloupku.

Předvánoční knižní sezona je v plném proudu a nakladatelé chrlí jednu novinku za druhou. Vybral jsem pro vás ty nejzajímavější. Tentokrát dominují čeští autoři a autorky. Věřím, že si vyberete hezké čtení pro sychravé podzimní dny.

Začnu knihou, která se zařadila mezi nejintenzivnější a nejkrásnější literární zážitky letošního roku. Je to *Sedmé jaro po míru* estonské autorky **Viivi Luik**: dětství na počátku padesátých let vyprávěné očima malé holky, která působí jako rozmazlený spratek. Prvních padesát stran jsem s knihou zápasil, pak se to rozeběhlo a už mě to nepustilo. Luik nepíše dějiny, ty se do příběhu vkrádají drobnostmi: tím, jak dospělí ztlumí hlas a o čem se doma mlčí. Dítě nemá slova, kterými by bídu odsoudilo, a tak z ní dělá obraz a z ticha báseň. Překlad Vladimíra Macury z osmdesátých let vychází až teď, jako první titul nakladatelství Via Baltica.

Na nové knihy **Biancy Bellové** se těším jako malý kluk, jenže tentokrát jsem se poprvé obával. Děj *Stručného průvodce odcházením* se točí kolem asistovaného odchodu ze života a nebyl jsem si jistý, jestli takové téma udýchám. Klára žije v Praze osaměle, až ji zastihne zpráva, že se vážně nemocný otec rozhodl pro odchod a chce se s ní rozloučit. Bellová z toho nedělá ždímačku ani kázání, je to intimní a věcné. A nechybí ani dějové zvraty, které čtení knihy výrazně urychlují. Několikrát jsem knihu odložil, pak jsem se k ní stejně vrátil. Podle mě nejlepší Bellová vůbec. Vydal Host.

Na Šumavu jezdím skoro deset let, ale nikdy mě nenapadlo zeptat se, co leží na dně Lipna. **Jan Štifter** se zeptal a vyšla z toho *Vltavice*. O osudu Dolní Vltavice, kde žili hlavně Němci, rozhodl odsun a pak voda. Kniha střídá tři časové roviny: desetiletého Dora, kterého ve vsi zavřeli kvůli předpovědím zkázy, Emu, jež o sto let později nechá vylovit sochu, a poslední je tajemný příběh z osmdesátých let. Sice jsem si úplně nevytvořil pouto k postavám, ale přesto ve mně děj zůstane dlouho živý. Protože ztrátou nejsou jen domy, ale i nářečí, písně a jména potoků. Po vydání navíc sucho odhalilo náhrobky z dolnovltavického hřbitova. Knihu vydal Vyšehrad.

Další kniha, kterou vám chci doporučit, se jmenuje *Noc zmaru* a je to závěr trilogie *Sesterské zvony*. Pohltila mě natolik, že jsem se potřeboval soustředit jen na text. Je tam třeba kázání starého pastora, který lidem připomíná, že spravedlnost má smysl i tehdy, když se zdá, že na ni nikdo nečeká. **Lars Mytting** napsal dokonalou tečku skvělé trilogie. Okupovaný Butangen v Norsku je uvěřitelný, bez klišé a plný zvláštní magie. Čtyřista stran mi přišlo málo a překlad Jarky Vrbové dokonale přenesl nádhernou poetiku textu do češtiny. Opravdu skvělý zážitek.

Poslední kniha od české autorky se jmenuje *Marmeláda* a napsala ji **Ditta Kůtová**. Je to těžká depka a nic pro citlivé čtenáře. Učitelka Marcela přijde o práci, bloumá po sídlišti a lidé jí začnou říkat Marmeláda. Příběh přeskakuje mezi časy a chce plné soustředění. Od začátku jsem nevěřil, že to může dobře dopadnout. Autorka podrobně ukazuje, jak se člověk cítí tam, kam se nikdo nechce dostat: na ulici, ve vztahu s manipulátorem, vedle matky, která synovi nedá žít. Manipulují partneři i rodiče, a když čtenáři ukáže, co mají za sebou, možná je trochu omlouvá. Kniha vysloveně bolí, ale patří do ruky každému, kdo hledá silný příběh. Vydal Vyšehrad.

Vyšlo dříve: Johanna Sebauerová, *Mizíme* (Prostor)

Nincshof je fiktivní rakouská víska u maďarských hranic, kde muži berou jména po ženách a domy se kdysi stavěly na kůlech. Sta-

